

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 26. LIPCA ROKU 1799. w PIĄTEK.

z Wiednia dnia 17. Lipca.

Nadzwyczajny dodatek do Gazety dzisiejszy Dworskiej jest w następującej treści: „Podług rapportu F. M. Kray pod dniem 10. t. m. przyłanego, F. M. L. Ott dniem wprzody, to jest na dniu 9. po trzygodzinnym silnym bombardowaniu opanował przez kapitulację zamek *Urbano*. Znajdująca się tamże, z 700. ludzi złożona załoga, zyskała wolne wyjście pod warunkiem nieśłużenia przez 6. miesięcy. W zamku tym znaleziono 30. armat i znaczny zapas amunicji i żywności. — Aby przy o-tworzeniu przykopów pod *Mantua*, i dalszych aproszów do tej fortecy, wszelkie przeszkody uprzątnione zostały. F. M. Kray postanowił szturmem zdobyć mały zamek *Cerefe*, daleko naprzód od fortecy leżący, a od nieprzyjaciela armatami i ludźmi mocno osadzony. Wykomenderował więc w tej mierze 24. armat i haubic, tudzież dwa bataliony piechoty i jeden oddział strzelców. Dowodził zaś wojskiem pułkownik *Rudi de Laterman*. Po kilku wystrzałach wezwano potem po 50 ochotników z każdego batalionu do szturm, i tym sposobem wkrótce zamek ten wraz z mostem na *Pojolo* i służą, zdobyte zostały, nieprzyjaciel zaś z znaczną stratą i zoffawieniem jednej armaty i haubicy, do głównej reduty pomiędzy fortecą i tym zamkiem leżącej, cofnął się. Most powiększony już zdięty, F. M. kazał z największym po-łpiechem pomimo ciągłego ognia, kazał naprawić. Na-łza w tej mierze strata jest bardzo mała tak w zabitych jako i rannych, o czym późniejsze będzie wyszczegul-nienie. Artyllerya nasza dała tu nowe dowody wyborney swoiey dzielności. Część także ciężkiej artylleryi *Ros-syjskiej* od korpusu Generała *Rehbinder*, który dniem wprzody pod *Borgoforte* stanął, i dla którego pod *Pie-tole* bateria wystawiona została, bardzo wiele przyczynił się do tego przedsięwzięcia. Gdy przez nasz dzielny o-gień armatny prawie wszystkie nieprzyjacielskie armaty w drugiej reducie demontowane zostały i przymuszone do zaprzestania ognia, przeto i F. M. rozkazał na czas w spokojności się zatrzymać, i potrzebne przygotowania poczynić, dla wysypania przed tym głównym stanow-łkiem wielu bateriów, w celu zabezpieczenia swego i o-brony. Generał kawaleryi *Melas* donosi z *Alexandrii* pod dniem 8. iż gdy dniem już wprzody trzecia bateria pod tamtejszą cytadelą ukończoną została, i działa do niej wprowadzone były, otworzenie przykopów w krotce rozpocząć się miało.

z Londynu dnia 9. Lipca.

Lord *St Vincent* dla słabości swoiey złożył kommen-dę nad flotą morza śródziemnego i powrócił do *Gibral-taru*. Poglółka się rozchodzi iakoby ón i Vice-Admirał *Keith* blokowali nieprzyjacielską flotę w *Tulonie* z 21 o-krętami, Admirał *Gardner* flotę Hiszpańską w *Kartage-nie* z 16, a Lord *Nelson* jeszcze pozostał w *Palermo* z 19 okrętami. — Donoszą także, iż na dniu 19. Maja Ad-mirał *Whitshed* z eskadrą swoią przyplynął do Lorda *St Vincent*, który dnia 23. Maja z *Minorki* do stanowiska *Ros-sas*, a potem do *Tulonu* wyruszył. — Z *Lizbony* przybył do *Palmuth* bat pocztowy z uwiadomieniem, iż zdobyte na *Francuzach* przez *Nelsona* okręty na d. 23. Czerwca wypłynęły z *Lizbony* do *Anglii*. — Na miejscu Lorda *St Vin-cent* zapewne Admirał *Gardner* komendę nad flotą mo-

rza śródziemnego obeymie. — Na okręcie *Vengeance*, któ-ry konwojował flotę zachodnio-Indyjską, przybyli *Barthe-łemy* i *Villot*, do *Cayenny* na deportację skazani. — Poślany został paszport do *Deal* aby mogli do *Londynu* przyjechać. — *Kotzebue* przyjechał Antreprenerowi tutejszego Teatru ręko-pismo nowej Komedyi, pod warunkiem aby oryginał jego nie przedzwy aż przy końcu roku 1800. był drukowanym. — Na łąd stały wyłano ztąd teraz bardzo wiele gotowi-zny. — W tych dniach chciano tu wielu *Irlandczyków* are-sztować, którzy w zakazanych schadzkach zgromadzali się, lecz znaleziono ich niewinnymi. — *Kutter Williams Pitt* na dniu 6. Czerwca od *Hiszpanów* schwytany, wioził depesze od Lorda *St Vincent*, które jednak w morze wrzu-cone zostały. — Lato bardzo się tu spóźniło. Dotąd w *Cumberland* jeszcze wiele śniegu leży. — Do *Minorki* i *Lizbony* wyłano jeszcze 500. ludzi. — Lord *Duncan* do-nosi z pod *Texel*, iż na dniu 27. Czerwca okręty nasze wysunęły się dla zająć kilku okrętów kanonierskich *Hollenderskich* przy wyspie *Amelang*, lecz te potrafiły się uchronić. Nie zdobyliśmy więc w tej wyprawie iak tylko 12. przewozowych statków *Hollenderskich*. — Artylleryą *Turecką* przy *Sidneiu Smith* dowodzi Emigrant *Philipaux*, towarzyszy i przyjacieli szkolny Generała *Buonaparte*. Oba w dalizym czasie byli odmiennego i podobu myślenia, *Pheli-peaux* zaraz z początku nienawidził rewolucyi *Francuskiej*, gdy tym czasem *Buonaparte* zrobił się iey obrońcą.

Chociaż w *Southampton* wszystko wzięło na siebie postać wielkiej wyprawy, wielu jednak utrzymuje, iż te uzbrajania umyślnie tylko są czynione, aby nieprzyjacie-la nad brzegami zatrudnić i przymusić go do trzymania tamże wojska, które inaczej posłałby do głównych ar-miów swoich. — Jedno z pism tutejszych zawiera w sobie następujący obraz teraźniejszego położenia *Anglii*. „Jest rzeczą bardzo do wiary podobną, iż cień nawet pozosta-łey jeszcze opozycji wkrótce zupełnie zniknie. Wiado-mo, iż już *Scheridan* w swoiey sławney mowie na po-czątku przeszłego roku za ministrami oświadczył się. Przez komedię swoią *Pizara*, w której świeże przypadki *Francyi* wyławił pod postacią ostatnich *Inkasów*, zupeł-nie ujął sobie łaskę Królewską. *Scheridan* witał Króla na schodach teatru wraz z antreprenerami, i wszystkich u-żył sposobow do okazania Królowi dowodow swoiey pod-ległości. W klubie *Whig*, niezwyčajny tam dotąd speł-niano toast zdrowia Królewskiego etc. — Biegające tu od kilku dni pogłoski iakoby flotta nasza pobiła *Francuzką*, i znowu przeciwnie iakoby *Francuzka* naszą zniszczyła, żadney nie mają pewności, i nic urzędownie w tej mie-rze nie ma ogłoszonego. — W izbie wyższej Parlamentu wytoczyły się znowu spory względem zniesienia handlu niewolników. Xiążę *Clarence* powstał mocno przeciw zniesieniu, iako ściśnającemu handel zachodnio-Indyjski który tak wielkie pieniądze do *Anglii* wprowadza. Lord *Grenville* odpowiadał na tę mowę, i zaczął przeproszać Xiążęcia, iż nie jest iednego z nim zdania. Lecz Lord *Turlow* przerwał mowę i oświadczył swoie nieukonten-towanie, ztąd iż w izbie zachowywana jest iakaś różni-ca między osobami. Gdyby nawet (rzekl) Xiążę de *Wal-lis* utrzymywał rzecz iaką która mi się nie podoba, nie wstydziłbym się moie zdanie z wolnością przeciw niemu otworzyć. Nakoniec za niewolnikami podniosło się 60

głosow, za utrzymaniem zaś handlu 67, i tym sposobem znowu sprawa ludzkości przegrała.

z Paryża dnia 9. Lipca.

Na dniu 5. t. m. Dyrektoryat wydał następujący wy-rok: 1.) Na granicach *Alpów* ma być utworzona armia pod nazwilkim armij *Alpów*. 2.) Ob. *Championnet* Generał dywizyi, jest mianowany najwyższym wodzem tej Armij, pod rozkazami Generała en chef Armij *Włoskiej* i *Alpey-skiej*. — Wczoray Minister wojenny *Bernadotte* pisał list do Generała *Championnet* w następującej treści: „Dyre-ktoryat mianował Cię Generale komendantem armij *Alpeyskiej*. Trzydzieści tysięcy walecznych wojowników oczekuje na Ciebie z niecierpliwością, dla rozpoczęcia wstępnego boju. Przed 14. dniami byłeś jeszcze w wię-zieniu, 30ty *Prairial* (18ty Czerwca) oswobodził Cię z niego. Opinia publiczna obwinia teraz, twoich ciemięży-cielow. Takim więc sposobem sprawa twoja stała się razem sprawą narodową. Mogłeś dla siebie pomyslniey-szego życzyć wypadku? Wielu innych ludzi w zdarze-niach rewolucyi szuka powodu do potwarzania Rzpltey, lecz dla mężow tobie podobnych niesprawiedliwość jest owszem pobudką, do tym większego oyczyny swoiey miłowania. Postępnay przyjacielu, i okryj nowymi laurami ślady pętow swoich. Scilkam Cię w miarę czucia moiego.

Tenże Minister Wojenny wydał do Armiiow na-stępującą odezwę: „Żołnierze Oyczyzny. Dyrektoryat Wy-konawczy powierzył mi Departament Wojenny: samatyl-ko nadzieia, i stateczna wola zapobieżenia waszym nie-lczęściom, mogły mnie nakłonić do przyjęcia onego. Byłem świadkiem okropnych waszych niedostatkow, wie-cie, czyli ie z wami dzieliłem. Winienem może wa-lczemu szacunkowi tę dołtoynność, którą w tym momen-cie zaszczycony jestem. Ta myśl będzie mnie w pracach moich pokrzepiać. Przyłączam, iż nie przyjmę spoczyn-ku, poki nie potrafię opatrzyć was żywnością, ubiorami, i bronią. Wy koledzy, przyłączcie, iż powstających na nas nieprzyjaciół razem potłumiemy. — Niemniejszy także potrzebą armiiow naszych jest zgoda i iedność. Nieprzyjaciel umiał korzystać z zawiści naszych office-row sztabowych. Czemuż odnosi teraz nad nami korzy-ści? bo uśliował to ulkutecznić co my w początku robić byli zwykli, a tak idąc za naszym przykładem, nauczył się od nas zwyciężać. Naganne iednak umiarkowanie tak długo utrzymywane musiało zniknąć od dnia 18. Czer-wca. Widziałem piękne dni Rzpltey, kiedy Generałowie *Francuzcy* po 6. razy powinność swoią na placu bitwy odby-wali, a stopnie podowczas nam dawane, były iedynie nadgodą naszych nadzwyczajnych uśliowań. Doniesicie mi Obywatele Generałowie tych, którzy dadzą dowody mełstwa, a natychmiast awansowani zostaną. Nadewszy-fko niech wola Generała en chef i wykonanie iey ied-nym będzie.

Nasza Eskadra z *Hiszpańską* złączona, znajduje się nieomylnie w *Kartagenie*, formując razem 40. liniowych okrętow. Zdaie się, iż *Hiszpanie* chcą teraz niewątpli-wym sposobem odpowiedzieć na wszystkie rzucone na siebie podeyrzenia. Uzbrają w *Cadix* 10. innych okrę-tow które w dziełciu dniach będą w stanie wypłynąć dla wzmocnienia flott obydwóch. — List z *Bajonny* pod-dniem 25. Czerwca wyraża, iż kuryer dniem wprzod tam-

tedy z Madrytu przejeżdżający, zapewniał, iż te eskadry puszczą się na morze.

Hiszpański Admirał Mazaredo kazał już od dawnego czasu wybudować szalupy kanonierskie, które na okręty liniowe zabrane, a w potrzebie na wodę spuszczone i 36 funtowymi armatami osadzone być mogą. Te szalupy wielką korzyść przyniosły pod Kadix, gdyż trzymały flotę Angielską w oddaleniu od portu. Wynalazek ten przyniósł znowu nowe korzyści. Ośm do dziewięciu okrętów liniowych Angielskich atakowało niedawno pięć okrętów Hiszpańskich przy wyspie Aix. Komendant Hiszpański dozwolił Anglikom długo strzelać, widząc iż żadney nie czynili szkody, lecz nagle potym wypuścił swoje szalupy kanonierskie przeciw Anglikom, i te niezmierną im szkodę w masztach i okrętach sprawiły, przymusiwszy ich do cofnięcia. Było to na dniu 3, kiedy Anglicy z 22 okrętami wojennymi pod wyspą Aix ukazali się.

Od Armij nalezey we Włoszech, mamy następujące urzędowe Rapporta:

Armia Włolka. — General Deffoles Szef wyższego Sztabu armij Włoskiej, do Generała Perignon dowodzącego prawym skrzydłem. Z Głowney kwatery dnia 3 Messidor (21. Czerwca) roku 7go.

„Armia Francuzka wyruszywszy na dniu 17. z Genui, przybyła tu, i oswobodziła Tortone od oblężenia. Wczoray jednak dywizya Generała Grouchy która do St. Giuliana pomiędzy Soia i Bormida wkroczyła, atakowana była od korpusu pod komendą G. Bellegarde. Dywizya G. Grenier nadsięgnęła iey zaraz na pomoc, i sam General Moreau w osobie swoiey udał się tamże. Nieprzyjaciel został kolejno z stanowisk swoich w St. Julian, Cassini, Grando i Spinetta aż za rzekę Bormida odpartym. Korpus odwodny nieprzyjaciela został pod Borco opasany, i poniosł znaczną stratę w zabitych i rannych. Nieprzyjaciel utracił w tej rozprawie 4. tyśiące ludzi, z których 3000 dostało się w niewolę i 5. armat, inni zostali ranni lub zabici. General Moreau miał pod sobą zabitego konia. — Zabrani jeńcy są powiększey części z regimentow Alvinzi, Esterhazy, Clairfait, i huzarów Esterhazygo i Nadastego.

List Generała Masseny donosi o uporczywey bitwie przy Offenbargu: Woylka Rzpłtey, w tym iako i we wszelkich innych zdarzeniach utrzymała znakomitą sławę męstwa, na którą tak sprawiedliwie zaśluzyla. Nieprzyjaciel utracił tyśiące ludzi. — Tenże General donosi, iż 17. Czerwca Austriacy obchodzili uroczystość z okoliczności odniesionego we Włoszech zwycięstwa; i że on sam w tymże czasie odebrawszy wiadomość o zwycięstwie odniesionym przez Armię Francuzką G. Moreau, rozkazał ażeby na całej linii woylka uderzono z armat na ogłoszenie tej korzyści.

Inny list tegoż Generała z głowney kwatery w Lenzburgu dnia 16 Messidora (4 Lipca) był następujący. — „Nieprzyjaciel, Obywatele Dyrektorowie wystawili baterię od 6 armat na wzgórkach Brunnen przy jeziorze Lucerny. Ta bateria czyniła nam szkody i wstrzymwała naszą komunikacyę. General Lecourbe otrzymał rozkaz zdobycia tej baterii. Utkutecznił to, zrobiwszy porużenie woylka na całej linii dla ukrycia prawdziwego swego ataku. Wczoray nieprzyjaciel był atakowany pod Stein, Ceven, i Schweiz, gdy tym czasem przeznaczona do załęcia baterii kolumna z Gersau do Brunneau wyruszyła. Zamiar Generała Lecourbe był dopiętym. Bateria wzięta została. Zabraliśmy w niey 6 armat amunicyę, i muły, potym wpadło nam w ręce 100 jeńców od regimentu Stein, nieprzyjaciel utracił także 200. ludzi w zabitych i rannych. Spaliliśmy nieprzyjacielowi kilka batow kanonierskich, które na warsztacie leżały. General Chabran który na prawym skrzydle fałszywy atak przypuścił, zajął 20 jeńców etc. „

Jeszcze na dniu 5. Czerwca po uczynionej deklaracyi Króla Szwedzkiego iako Xiążęcia Pomeranii na sey-

mie Rzeszy w Ratyzbonie, Dyrektoryat wydał wyrok, przez który embargo na wszystkie okręty Szwedzkie nałożone zostało. Wyrok ten nie był wiadomym ani sprawującemu interelli Szwedzkie ani konsulowi Szwedzkiemu. Nie dowiedzieli się o nim, aż na dniu 5. t. m. przez listy konsulow Szwedzkich w portach Rzpłtey zostających. P. Brinkmann sprawujący interelli Szwedzkie, udał się przeto zaraz do ministra interellow zagranicznych, dla uczynienia przełożeń w tej mierze. Minister jednak oświadczył mu, iż szrodek ten bynajmniej przedsięwzięty nie był przeciw Królowi Szwedzkiemu, lecz przeciw Xiążęciu Pomeranii; iż Rzpłta równie ściśle dochowa neutralności względem Szwecyi, iak iey Król Szwedzki względem Rzpłtey przetrzeża, że jednak rząd Francuzki osądził za rzecz potrzebną, na zaniefioną deklaracyę w Ratyzbonie, odpowiedzieć włożeniem embargo.

Do Bordeaux miał przybyć na dniu 30. Czerwca nowy agent Amerykański. — W departamencie de Sarthe i Mayenne wielu wieśniakow, którzy się z Szuanami połączyli, broń składają. — Rzpłta Francuzka dotąd miała 13. Dyrektorow. Bez zaszyłych dwóch ostatnich rewolucyow nie byłoby ich iak tylko ośmiu. — Pani de Stael wychodziła znowu do oycy swego Pana Nekker w okolice Genewy.

Karol Hoffe rozpoczął na nowo wydawanie swoich Pism względem naszej Dyplomacyi. Olkarza wielu Ministrów i Generalow. Mniema on, iż nic nie było łatwiejszego iak zawarcie pokoju, zachowując całe Włoschy wolnymi. Uważa kongress Rastadzki iako zdradę, w której układano rozzerwanie Francyi i powrót konfliktu Króla. Donosi, iż pełna okropności tajemnica zaboystwa Bonnier i Roberjota wkrótce będzie odkryta. Olkarza dawny Dyrektoryat o wygnanie do Egiptu Buonaparte, i o zniszczenie naszej Floty przez Anglikow, ażeby powrót tego Bohatera uczynić niepożadnym. Przepowiada także, iż jeżeli do Holandyi polityki pocztą przefłane nie będą, kraj ten zostanie dla nas straconym, lub że wypadnie go po drugi raz podbić. Podług niego będzie to cudem, jeżeli uchronimy szczytki naszej eskadry, ponieważ iey całość zależy szczerze od rzetelności Hiszpańskiej.

Dyrektoryat rozkazał aresztować Generała Brygady Merlin olkarzonego o zdradę, i o przyłożenie się do naszych nieszczęść we Włoszech, a szczerze o utratę Pontremoli. Ten to jest sam, którego oczyszczono z zarzutu, iż dopomagał do opatrzenia w żywność fortecy Erenbreitstein. Będzie zamkniętym w Anibes, nim do ładu wojennego stawionym zostanie.

Generałowie Joubert i Championnet wyjeżdżają już jutro do Armij Włoskiej. Moreau ma dowodzić Armią Reniską, która od granic Helweckich aż do Bawarskich rozciągać się będzie. — Z Genui pod dniem 24. Czerwca donoszą co następuje: „Nie podlega już żadney wątpliwości, iż Król Sardyński z Francją wojnę rozpoczyna. Kapry Francuzkie w portach Sardyńskich znajdujące się, zatrzymane zostały z rozkazu Króla, równie iak okręty Genueńskie. Neutralnym nie będzie odtąd wolno wywozić towary z Sardynii do Francyi lub Rzpłtych sprzymierzonych. Republikanie Francuzcy w Sardynii nie mogą nosić kokard narodowych, i obchodzono tamże wspaniałe uroczystości z powodu pomykania się Moskalow i Austriaków we Włoszech.

Słychać, iż General Macdonald wyjdzie ze służby, lubo nie w tej mierze urzędowego nie mamy. — Z Genui donoszą, iż Angielski i Cesarzki konsul, Agent Króla Neapolitańskiego, rezydenci mocarstw nieprzyjacielskich, i wszystkie osoby, które były w podeyrzeniu o zostawanie z nimi w korespondencyi, otrzymały rozkaz wyechania z Genui w przeciągu 3 dni. — Z Neapolu donoszą, iż systema Republikańskie coraz się tam mocniej utwierdza. Ob. Sarra wyflany stamtąd jest posłem do Rzpłtey Liguryjskiej, a Ob. Coppola w teyże dostojności do Rzpłtey

Rzymskiej. W Rzymie wżyscy Obywatele od 18 do 50 roku w służbę gwardyi Narodowej zaciągają się muszą.

W Nicei przygotowania poczynione są dla przechodu 30 tyśiący woylka, które do wzmożenia armii Generała Moreau są przeznaczone. — Dywizya Generała Serrurier w niewolę we Włoszech zaięta, która się obowiązała przez rok nie służyć przeciw nieprzyjacielowi, przybyła do Tours i ma być użyta w departamentach wewnętrzych, gdzie się rozruchow obawiają. Sam także General Serrurier przyjechał do Paryża. — Z Florencyi pod dniem 20 Czerwca, donoszą co następuje. „Insurrekcyja w Arezzo coraz się bardziej wzmacnia. Buntownicy zagrażają już teraz samey Florencyi. Dowodzeni są przez officerow Niemieckich. Na wiadomość, iż jedna ich kolumna znajdowała się w Ponte Fiore o 10 mil Włoskich od Florencyi wyruszył przeciw nim jeden oddział woylka Francuzkich, był jednak do cofnięcia przymuszonym, a sekretarz kommissarza Reinhard, Ob. Kerner został w rannym. Gdy potym Francuzi z polikiem ochotników nadsięgnęli, insurgenci zostali pobici i rozproszeni. Lękać się jednak trzeba, aby niewtargnęli do Florencyi. General Gauthier i kommandant miał, udał się do itarego pałacu, a kommissarz Reinhard do pałacu Pitti, które to pałace mają komunikacye swoie z fortecą Belvedere dokąd w potrzebie wspomniane osoby udać się mogą. Florencya została w stanie oblężenia ogłoszona. Armaty wymierzone są ku miastu, dla trzymania w trwodze niechętnych. Woylka zebrane są w Toskanii równie iak część gwardyi narodowej które wyruszą przeciw insurgentom w Arezzo, przeciw którym także 2 tyśiące woylka cudzoziemskiego jest przeznaczonego. „

Towarzystwo ludu polityczne zebrało się na dniu wczorayszym w sali dawney raytszuli. Było bardzo liczne. Wielu Deputowanych jest członkami iego. Sławny ex-deputowany Drouet wybrany został Prezydentem klubu. Drugie podobne towarzystwo założone jest na przedmieściu St. Germain. — W terażniejszym położeniu rzeczy nayprzychytszym zapytaniem jest, iakie skutki pociągną za sobą ostatnie odmiany? Obeymując uwagę kład rzeczy, jeszcze nie można dostatecznie oznaczyć jak daleko nowa odmiana zajdzie. Jakobini coraz mocniej widzieć się dają. Robert Crachet nayiawniejszy Terrorysta oświadczył głośno, iż przybył umyślnie do Paryża, dla dokazania tego, aby prawo cofniętym zostało, przez które rozmaite elekcyje w roku przeszłym zniszczone były, dla tego, iż na nich tak nazwanych anarchistow wybrano. — Dziennik Przyjaciół Praw lęka się, aby Ciało Prawodawcze nie zbliżyło się do systemu terroryzmu, i żeby Sieyes iako Dyrektor nie chciał iść za zasadami, które ogłosił na początku rewolucyi w xiążeczce pod tytułem: Co jest stan trzeci? a która teraz przedrukowana jest pod tytułem Co jest Lud?

Słychać, iż zamiast terażniejszego planu pożyczki 100 millionow będzie podany inny projekt, którego wykonanie jeszcze łatwiejszym być może. Gdyby się jednak pierwszy plan utrzymał, na owczas pożyczka wyniosłaby przeszło 600 millionow, proca pożyczki 100 millionow. Dyrektoryat żąda jeszcze 770. millionow na zaopatwienie wydatkow roku 8. Minister Pitt na rok bieżący żądał od Parlamentu Angielskiego blisko 900 millionow liwrow Francuzkich. — Drukowanie Poematu Delilla pod tyt: Georgiki Francuzkie, które na czas przerwane było, wkrótce dokończone zostanie. Spodziewają się tu, iż ten sławny wieku naszego wierszopis, wkrótce poda do druku swoje tłumaczenie Encidy, i poema O Imaginacyi. — Znamy Real jest mianowany kommissarzem rządowym przy departamencie Sekwany. — Minister policyi kazał aresztować obcych emmigracyuszow, którzy wszędzie trwożę sprawujące roznoszą wieści, dla zepsucia ducha publicznego, i robienia w kraju rozruchow.

Nowy wyrok Dyrektoryatu Wykonawczego względem kursztow, jest w następującej osnowie: „Dyrektoryat Wykonawczy zważywszy, iż w Rzpłtey wżyskie kunsztu powinny służyć ku oświeceniu Ludu, i przykładac się do wpaiania zdań szlachetnych, poświęcania się dla Oyczyzny, uszanowania dla Praw, nienawiści ku zdrajcom i krzywo- przyjęzcom, stanowi: I. Prace nakazane Artyfłom z powodu nadgod które otrzymali iako zachęcenie, stolarzom będą ku samym tylko materjom patryotycznym lub moralnym. — II. Artysci podawać będą Ministrowi inte-

relów wewnętrznych programma wszystkich dzieł, które przedsięwzięma dla Rzpltey. — III. Artysta który w tym roku otrzymał najpierwszą nagrodę z Malarstwa, w obrazie który ma dla Rządu odmalować, wyławi zabójstwo Pełnomocników *Francuzkich* pod *Rastad*. Toż samo zdarzenie wyryte będzie przez jednego z Artystów, którzy otrzymali nagrodę z rzeźby. — IV. Stołownie do Prawa *22. Floreal*, bity będzie niezwłocznie Medal na pamiątkę tej wielkiej zbrodni. — V. Minister interesów wewnętrznych ma sobie poleczone ulkutecznie niniejszego wyroku który do druku podany będzie.

(Podpisano) SIEYES Prezydent.

LAGARDE Sekretarz generalny.

Na dniu 3 Lipca Instytut narodowy odprawił publiczne posiedzenie swoje. Rapport uczonego *Hollandra van Swinden* względem nowego podziału miar i wag był najciekawszym. Mowa jego liczne otrzymała poklaski. *Mercier* czytał pochwałę *Katona Utyckiego*. Nie mógł jednak dokończyć czytania dla wszczętego szemrania i krzyków.

Dziennik *ludzi wolnych* umieścił mocne olkarzenie przeciw Ministrowi *Talleyrand Perigord*. — *G. Massena* ogłosił Miasto *Besancon* w stanie oblężenia, dokąd znaczną część armat posłał. — Do ministerium Ikarbowego przeznaczają teraz *Ob. Leclerc*. — Do *Barcellona* przybyło 12. okrętów zbożem naladowanych z *Tunis*, wraz z Połsem *Beja*. — *Teofilantropowie* tracą coraz więcej stronników swoich. Zaprzęta nawet odprawiać służbę Bożą w kościele *Geniuszu*.

Odbieramy wiadomość, iż *G. Suwarow* zebrawszy na przedce armią z 60 tysięcy ludzi, uderzył d. 18 przeciwko *G. Macdonald* w kraju *Placencji*, a po najsilniejszej i najsurowszej przez 24 godziny trwającej bitwie, *Francuzi* cofnęli się ku *Appeninom*.

Lift z głównej kwatery *G. Moreau* pod d. 22 Czerw: do wiadomych szczegółów o bitwie d. 20 dodaje, iż atak rozpoczęty był przez dywizję *G. Grouchy*, przeciwko nieprzyjacielowi mającemu 15 tysięcy ludzi, iż zwycięstwo długo było wątpliwym, lecz że *G. Moreau* przybywszy z 6 tysiącami świeżego wojska, uderzył z natarczywością na nieprzyjaciół i przymusił ich do cofnięcia. Kula armatna urwała głowę koniowi, na którym siedział *G. kommanderuiący*. *Moreau* upadł, odebrawszy kilka kontuzjów, które mu jednak nieprzeszkodziły wkroczyć na innego konia, i walczyć aż do nocy. *G. Bellegarde* przymuszony był cofnąć się za *Alexandryą* i *Bormidę*. Pomiędzy jeńcami *Austryackimi* znajduje się kommandant oblężenia *Tortony*. Ten lift dodaje: Mała Armia *G. Moreau* ma tylko w sobie 15 do 18 tysięcy ludzi. Nieodbiarając posiłków, trudno nam będzie utrzymać się przeciwko nieprzyjacielowi, jeżeli połączy swoje siły, co zdaje się być jego zamiarem. W innym liście pod tą datą wyrażono też: Dla czegoż jeszcze raz przybiecane *G. Moreau* nie przybywają posiłki? „Podług tego zdaje się, iż nadto przesadzono pomoc, którą elkadra *Francuzka* miała wysadzić na brzegi *Genui* w końcu miesiąca Maja.

W Dziennikach naszych znajduje się różne listy z *Genui* pod d. 28 Czerw: Jeden z nich wyraża: Od kilku dni wszystko tu zmieniło swą postać. Gdy *G. Moreau* odnosił korzyści przed *Alexandryą*, *Tortoną* etc: Armia *G. Macdonald* całemi nieprzyjaciół obarczona siłami, po niepodobnym do wiary trzydniowym odporze, przymuszona była przyspieszać swoje cofanie ku *Toskanii*. Dywizja *G. Victor*, która się pomknęła aż do *Placencji* dla połączenia nad rzeką *Po* z Armią *Neapolitańską* z Armią *G. Moreau*, była także porażoną cofając się ku gorom *Liguryi*. Dywizja *G. Lapoye* usuwając się na przedce ku *Bobbio*, uczyniła ten sam obrót; nakoniec sam *Moreau* korzystając z odejścia wielkiej części sił nieprzyjacielskich przeciwko *G. Macdonald*, otrzymał znaczne korzyści nad korpusami, które przeciwko niemu były zostawione przed *Alexandryą*, i który już pomknąwszy się aż do *Foghiera*, przymuszony był cofnąć się ku *Genui*, gdzie jest dziś spodziewany. Flotta *Angielska* od d. 24. znajduje się w naszych stanowiskach i krąży od *Liworny* aż do *Tulonu*. Dnia wczorajszego przybył od niego officer z propozycją wydania na słowo tysiąca jeńców wziętych na trzech fregatach i jednym kutrze płynącym z *Egiptu*.

General *Moreau* nim wyruszył przeciw *Tortonie*, wydał dnia 17. Czerwca Proklamacyę do *Piemontczyków*, zachęcając ich do spokojności, i do złożenia broni.

General *Macdonald* za przybyciem swoim do *Placencji*, kazał zaprosić *Xcia Parmeńskiego* znajduącego się w *Pawii*, ażeby do swoich krajów powrócił.

Dyrektoriat wydał rozkaz aresztowania *Scherera*. Gdy ten General schodził z Ministerium, armie nasze wynosiły w ten czas najwięcej do 300. tysięcy ludzi, tym czasem gdy w *Etacie* żołdu, liczba ich wynosiła 470. tysięcy.

Lift z *Cadix* pod dniem 6. Czerwca wyraża co następuje: „Kontr-Admirał *Lacroffe* rozgniewany iż widział tak wielką liczbę officerów marynarki emigrantów, żądał przez Ambassadorską Rzpltey w *Madrycie*, ażeby ich odprawiono. Rada *Kastyjska* nakazała, ażeby wszyscy Emigranci w ośmiu dniach byli oddalonymi od portów morskich o 20. mil. Ten rozkaz posłany był do *Xcia Monferli* Gubernatora tej Prowincyi, który go surowie ulkutecznił. *Lacroffe* wyjechał z *Cadix*. Mówią iż tam nazad powróci, skoro officerowie emigranci wszyscy się oddadą.

W departamentach zachodnich *Szuani* zaczynają w kupach się pokazywać. Schwytany został bywsty Adjutant *Stoffleta* i domyslać się należy, iż 4 inne schwytane osoby musiały być znaczącymi, gdyż dawały 50 tysięcy liwrow żołnierzom, aby ich wypuścili. — Duchowieństwo przyłgłe odprawiało *Te Deum* z powodu oddalenia *Reveillera*. — Kancellarya Agencyi narodowej w *Afryce* doniosła z *Algieru* pod dniem 10 Maja, iż *Francuzi* w tym kraju już zupełnie z aresztu uwolnieni zostali.

Wyrok Dyrektoryatu pod dniem 4. t. m. jest następujący: „Dyrektoriat Wykonawczy uwiadomiony, iż kilka fortec strzeżonych przez wojska Rzpltey *Francuzkiej*, zostały nieprzyjacielowi wydane bez czynionego oporu, iaki przepisują Prawa wojenne i honor *Francuzki*; Zważając związek znajdujący się między układami wojny zewnętrznej i odporu fortec od których Armie powinny być wspieranemi; żywo dotknięty zapomnieniem tych głównych prawideł wojskowych, i chcąc usprawiedliwić waleczne Armie, które mimo silnych wytrzymałych bitew, nie mogły dostatecznie nadgrodzić nieszczęść, iakie z tego zawczasem wydania fortec wynikły, stanowi: Artykuł I. Każdy kommandant fortecy który zacząwszy od rozpoczęcia tej kampanij kapitulował z nieprzyjacielem dla oddania powierzonej sobie twierdzy, nie przymusiwszy oblężenców, ażeby wprzód przechodzili przez długie i trudne oblężenia stopnie, i nieodpartszy przynajmniej jednego szturm, będzie przystawiony do Rady Wojennej, ażeby tam był stołownie do Praw sądzony. — II. Członki Rady Wojennej które te haniebne kapitulacje podpisywały, i ci którzy mając prawo do tego należeć, nie uczynili protestacyi, będą również stawieni przed sądem wojennym dla odebrania wyroku podług prawa. — III. Minister Wojenny wkaże Radę Wojenną która rozstrząsać ma te występki, i obowiązany jest przywieść do rychley eksekucyi niniejszy wyrok, który zostanie drukowanym i do Dziennika praw wpisanym.

(podpisano) SIEYES Prezydent.

LAGARDE Sekretarz generalny.

z Paryża dnia 11. Lipca.

Dnia dzisiejszego ogłoszone jest po ulicach *Paryżskich* stawienie *Scherera* w kancellaryi centralnej, i tego w więzieniu *Temple* zamknięcie.

Minister wojenny rozkazał przystawić do sądu Obywatelów *Jourdain* szefa depozytów remonty w *Wersalu*, *Barbier* i *Orri* kommissarzów wojennych tamże, oraz 3. olkarzonych o zdradę i przeniewierzenie się w sprawowaniu swoich urzędów. — *G. Lefebvre* mianowany jest kommandantem Armii *Renu* od strony *Worms*.

Dnia onegdajszego *Trison* olkarzył generalnego sekretarza Dyrektoryatu *LAGARDE*, iako autora wszystkich bezprawjów i największych łupieństw.

W tych dniach zaszła wielka zwada między *Mercierem* i *Roedererem*. Pierwszy czytał na sefii instytutu pochwałę *Katona*, *Roederer* opisując tę sefii w *Dzienniku Paryżkim*, wyraził, iż to czytanie przerwane było przez wielkie śmiechy, że nikt niechciał go słuchać. Autor *Nocney* czapki tymi rozgniewany, napisał do przyjaciela Praw lift, w którym *Roederer* jest nazwany bezwstydnym. — „Nie rozumiem wyraża dalej, iakim sposobem publiczność mogłaby się nudzić słuchając mnie, to jest rzecz niepodobna;

nie ma gorszego głuchego iak ten, który niechce rozumieć. *Roederer* mówi, iż się śmiano gdy ja czytałem, wiem, iż niemożna się śmiać gdy on czyta, ponieważ nikt się nie śmieie gdy spi etc. Zapewniając mowi *Przyjaciel Praw*, iż *Roederer* obrażony tą zniewagą, wyzwiał *Merciera* do lalku *Boulogne*. Tam *Mercier* dobywa swego... manulkryptu o *Katonie* i mowi: Chcę się potykać, ale potrzeba ażebyś wprzód słuchał mego dzieła aż do końca. Na tę słowa *Roederer* zniknął i jeszcze do tego czasu ucieka.

Na sefii Rady 500. dnia 5. t. m. *l'Abbé Audrein* bywsty Członek Konwencyi, i mianujący się Biskupem, przesyła Radzie mowę pogrzebową mianą przez siebie na honor Pełnomocników zabitych pod *Rastad*. *Grandmaison* który podał ten Adres do czytania, domaga się, ażeby był odesłany do Dyrektoryatu z przyczyny, iż *l'Abbé Audrein* śmie znieważać prawa w ich świątyni, biorąc za kazany tytuł Biskupa w liście do Ciała Prawodawczego przysłanym. — Przyjęto. — Wielka liczba Adresów została złożona z żądaniem ukarania Tryumwirów i Łupieżców. — Łatwo spofstrzegać można, iż moc władzy wykonawczej coraz bardziej ścieśnioną zostanie.

Richon rzekł z porządku: Dziwię się, iż gdy wszyscy przekonani jesteśmy o niegodziwych zamiarach Dyrektoryalnego Tryumwiratu; gdy ze wszystkich stron *Francyi* wznosi się powszechny krzyk przeciwko systematowi zdrady, łupieństw, tyranij, iaką zawsze wykonywali. Rada nie nakazała jeszcze odesłać ich do sądu. Jako! gdy Tryumwirowie postanowili uiarznić całą *Francyą*, gdy już wszystkie zasady wolności zniszczyli, gdy zostawili nasze twierdze bez amunicyj, nasze wojska bez żywności, gdy oczekiwali na moment dzielnikowania Reprezentacyi Narodowej, my przedstawiać mamy na ich prośbę dymisji? Lecz uważajmy czyli dymisja może być w oczach Ludu dostateczną zemstą? Nie zapewne. Patrząc na liczne Adresy, które wam są przesyłane, które się upominają o Akt olkarzenia, o przykładną karę łupieżców i zdrajców. Lud więc okazuje już swoje chęci, a Reprezentanci jego winni je ulkutecznić. Przykładne Tryumwirów i ich niegodziwych współników ukaranie, przywróci ufność *Ludowi*, zniewoli go do nowych ofiar, obudzi jego zapal, jego odwagę i patriotyzm. Z tego powodu żądam ażeby pisma na dniu 30. *Prairial* do Kommissyi Jednostki odesłane, a podług których miano na ten czas ułożyć Akt olkarzenia przeciwko Dyrektorom, gdyby nie złożyli dymisji, były nazad oddane Kommissyi, które na ostatnie sefii poleciliście zbierać rozmaite przeciw Tryumwirów przesyłane olkarzenia, ażeby też Kommissya podała nakoniec swoy Rapport, z występných ogłosiła w stanie olkarzenia spofobem konstytucyjnym. — Na powszechne domaganie się, jednomyślnie przyjęto.

Arena przypomniałszy rozmaite pomysły koalicyi, i łatwość w ich otrzymaniu, przywołałszy na pamięć poddanie wszystkich fortec *Włoskich* prawie bez obrony, i okazawszy iż sama tylko ułożona przez Tryumwirów zdrada, mogła być przyczyną tylu klęsk Republikańskich, Czas jest, dodał, odmienić ten stan rzeczy, przywrócić zwycięstwo, ocalić Ojczyznę, a nade wszystko ukarać zdrajców. — *Arena* żąda potym Poselstwa do Dyrektoryatu, ażeby postanowił Radę Wojenną obowiązującą rozstrząsnąć w iakim stanie przed poddaniem się swoim były fortece *Medyolan*, *Ferrara*, *Pizzighettone*, *Turyń* etc. Słowem wszystkie twierdze i cytadelle *Włoskie*, i sądzić o pobudkach onych poddania.

Crochon mniema iż Dyrektoryat odpowiada omylnie na różne Rady Poselstwa; przytacza poselstwo w którym żądano kary *Scherera*, a na które zdawano się nie mieć żadnego względu. Żąda ażeby Prawo potwierdzone przez Radę Starzich przymusiło nakoniec Dyrektoryat ażeby wydał wyrok olkarzenia tego Ex-Ministra. — *Cambé* z *Aveyron* usprawiedliwia Dyrektoryat od zarzutów *Crochona*. Odrodzony Dyrektoryat, rzekł *Cambé*, całą ufność Rady posiada. Żądam porządku dziennego, na wniosek *Crochona* i przyjęcia wniosku *Areny*. — Propozycja *Ob. Cambé* została przyjęta.

Na sefii dnia 7. *Levaillies* zakkarzył ex-ministra *Francois*, który w jednym wyroku lwolm zalecił, aby pra-

wo tyle tylko wykonywane było, ile tymże wyrokiem nie jest zmodyfikowane. Straciliśmy najostrzejszych tryumwirów, lecz rozkazy ich tyle jeszcze ważą, ile prawo. To słowo *Rząd* było lalką czarno-białą. Mowiono o armiach rządowych, o lkarbie rządowym i wkrótceby mowiono zapewne o Ciele Prawodawczym Rządowym. Wniośł przeto, aby żadna odnoga władzy nie przywłaszczała sobie nazwiska Rządu, i aby każdy wyrok Dyrektoryatu sprzeczny z prawami, jako zbrodnia przeciw narodowi był uważany, ci zaś, którzy go podpiszą karze śmierci podpadać mają. — *Briot* poparł ten wniosek i naganiał zdanie tych, którzy wąpili, aby Ciała Prawodawcze miało moc uchylecia wyroków Dyrektoryatu. Władza Wykon: zatrudniać się jedynie powinna administracją, a Prawodawcza szczególnie stanowieniem lub odmianą praw. Czas jest mocnym krokiem do celu naszego postępować. Już kilkakrotnie, lecz nadaremnie wzywaliśmy Dyrektoryat do dania nam objaśnienia względem ludzi, którzy grożą publicznie złupili, a których ukaranie załpokoiliby lud, i zapewniło go, iż owoc potu jego bezkarnie trwonionym być nie może. Wniosek jego, aby żądanie *Ob. Levallois* odesłane zostało do komisji oddzielnej przyjętym było, równie jak to drugie, aby żądać jeszcze raz od Dyrektoryatu raportu, względem uczynionych mu już zapytań. Pomiędzy temi są niektóre dotyczące się *ex-ministra François*, który dla szpitalow kupował wór zboża po 55. liwrow, gdy tym czasem podobne po 35 liwrow ofiarowane mu były.

W Radzie Starszych *Dubois Dubay* przeczytał pismo komisarza rządowego w Szwajcaryi *Ob. Mengaud*, w którym tenże wystawia wypadki zaszłe w Rzpłtey *Cisalpińskiej* od początku iey założenia aż do tego czasu. Urzędnicy których *Buonaparte* utworzył, byli gorący i szlachetni Republikanie, następcy ich byli nieprzyjaciele Rzeczypospolitey. Im i zdracy *Scherrerowi* straty wszystkie przepisać należy. — Wszyscy Deputowani dodatku miesięcznego 300 liwrow do pensyow swoich, dobrowolnie oddali.

z *Bruzelli* dnia 11. Lipca.

Rzucono tu twogę, iakoby flotta *Angielska* z 200 statkami przewozowymi pokazała się pod *Ostendą*, lecz to wkrótce pokazało się fałszem. Z tym wszystkimi garnizony z naszego Miasta i *Gent* wyruszyły do *Brügge* i *Ostendy*. Pięćdziesiąta pierwsza pułbrygada obozu pod ważną służą *Slyckens*. Pod *Meddelburg* założony został oboz z wojsk *Francuskich* i *Natawskich* i wyspa *Wakkern* mocnymi bateriami jest opatrzona. Pomimo tego jednak w krajach Rzpłtey *Batawskiej* pozostały jeszcze cztery pułbrygady *Francuskie* tyleż kawalerii i korpus artylleryi konnej. General *Beguinot* tu teraz kwatę swoją mający, wydał mocne Proklamacye przeciw tym, którzyby bunt wszczynać zamýsłali. — *Luxemburg* i *Mastrycht* ma być w najlepszym stanie obrony postawiony, nad rzeką *Rhoer* oboz, także wytkniętym będzie. Obie pierwsze klasy konfiskrycyjne wydały tu 19. tysięcy ludzi, a trzy jeszcze ostatnie 25. tysięcy wydada.

z *Hagi* dnia 13. Lipca.

Nowy poseł Rzpłtey *Francuskiej* *Ob. Fouché* z *Nantes* zawczoraj tu przybył, ma być w charakterze ambasadora nadzwyczajnego. Odprawił już konferencye z *G. Brune*, *Dandels* i niektórymi innemi osobami które odmianę sobie życzą. To jest pewna, iż tak jak w *Paryżu* Dyrektoryat tutejszy będzie celem rozmaitych ataków, i partya tak nazwana terroryzmu przeżo.

z *Konstantynopola* dnia 18. Czerwca.

Jakkolwiek *Turcy* walecznie pod *Akrą* potykali się, wiemy jednak z pewnością, iż ich bardzo wiele poległo. Pomiędzy wielu oficerami *Angielskimi* zginął także emigrant *Phelipeaux*, była to prawa ręka *Sidneia Smith*. — Wiadomość o wypłynieniu floty *Breiteńskiej* na morze *szrodziemne*, sprawiła w *Konstantynopolu* wielkie wżenie. W *Dardanellach* zebrano zaraz 15. tysięcy ludzi, a tamtejsze fortyfikacye jeszcze mocniej naprawione zostały. — Porta kazała aresztować Konsula *Hiszpańskiego* w *Scutari*. Obwiniają go o porozumiewanie utrzymywanie z *Francuzami*.

z *Peterzburga* dnia 28. Czerwca.

Imperator kazał oświadczyć o kontentowanie swoje i wdzięczność kollegium admiralicyjnemu i kommandantowi portu *Kronstadt* za przedkie uzbrojenie floty w tym porcie. — Cenzor w *Rydz* Konsyliarzem w kollegium *Tu-*

mański, otrzymał pensyą 2. tyśiące rublow wraz z dostojnością konsyliarza stanu, a profesor *Herrmann* mianowany został konsyliarzem w kollegium.

z *Ratyzbony* dnia 7. Lipca.

Dwór Cesarski nie pochwała tego, iż niektóre Stany żądają wyznaczenia Deputacyi do dochodzenia zaboyllwa *Połów Francuskich* pod *Rastad*. Żąda bowiem wyraźnie, aby Stany uroczystie do tego dochodzenia wchodziły. — Odiad *Xiążęcia Wirtemberskiego* do *Wiednia* miał nalić mianowicie z powodu nieporozumienia się z *Stanami*. — *Baron de Bühler* *Polei Roffyjski* powrócił do *Münich*.

z *Strazburga* dnia 9. Lipca.

Dnia wczorajszego odprawiła się nowa bitwa, na prawym brzegu *Renu*, o drugiej godzinie z rana, *Austryacy* odebrawszy poliki atakowali część naszego prawego skrzydła między *Offenburgiem* i *Gegenbach*. Nasze wojska opuściły pierwsze z tych miejsc, i cofnęły się ku *Sand*, nieprzyjaciel powrócił się potem do swojej pozycyi od strony doliny *Kinsing*.

Przybyła tu od kilku dni wielka liczba oficerów *Austryackich* ze szrodka kraju dla wymiany.

Dnia 11. Lipca.

Donoszą z *Bazyli* o zaszłej na dniu 8 potyczce między wojskami *Francuskim* i *Austryackim* od strony *Lor-rach*.

Dowiadujemy się z listów z *Lugdunu*, iż w okolicach tego miasta blisko *Montessui* wytknięto oboz. Między d. 3 i 4. przechodziły przez to miasto wojska do *Grenoble*. Oczekują tam także na 900 ludzi z garnizonu twierdzy *Turyńskiej*.

Od brzegów *Mennu* dnia 9. Lipca.

Nowy komendant *G. St. Suzanne* przybył do *Mougny*. — Zawczoraj przyjechało tamże 12 komissarzów Dyrektoryatu *Francuskiego*, ieli pomiędzy nimi z *Generalow* i 4 inżynierów. Mają zlecenie weyrzeć w stan tu-tejszy fortecy i obiecać w tymże celu, *Metz*, *Diedenhofen*, *Landau*, i *Erenbreitstein*. Dwie te ostatnie twierdze mianowicie uwagę komissarzów ścigać mają.

W *Węgrzech* wyszedł patent zalecający obywatelom, aby dla popierania tak wysoko szkodliwy wojny oddawali do mennicy srebra swoje, a za to brali obligacye skarbowe z procentem pół-pięta od sta, na lat 6. rachując od dnia zawrzech się mającego pokoiu. — Tym czasem obligacye *Austryackie* upadły na 30 do 38 procentu. — Mowia, iż *Kardynał Ruffo* ogłosił się w *Kalabrii* *Papieżem*. W kraju *Neapolitańskim* demokracja mocno się utrzymuje. Wojska dowodzone są od *G. Madera*, *Pignatelli*, *Schipani* i *Federici*. *Lazarony* bardzo obciąża nową konfiskacją, a *Arcybiskup* i *Duchowieństwo* wiele rządowi dopomaga.

Dnia 12. Lipca. — Listy z *Lubeki* donoszą za rzecz pewną, iż korpus Armii *Rosyjskiej* ma przybyć do tego miasta. Ten korpus ma być przeznaczony do wyprawy, którą *Gabinet Angielski* układa.

z *Berny* dnia 5. Lipca.

Obywatel *Ochs* odebrał rozkaz ułapienia z kantonu *Lemańskiego* i udania się do *Bazyli*, gdzie iak mówią, będzie strzeżony.

W stanowiskach Armii żadne znaczne nie nastąpiły odmiany. *Francuzi* okopują się na obydwóch brzegach jeziora *Lucerny*, w kantonie *Zug*; *G. Lecourbe* odbiera codziennie w tym miejscu poliki. Ma on naprzeciw sobie oprócz znacznego korpusu *Austryaków*, korpus emigrantów *Szwajcarskich* i pikietę dostarczoną przez kanton *Glaris* i *Uri*. *Gora Brunig* osadzona jest dobrze wojskiem, równie iako trzy wąwozy, które się litykają z kantonami *Uri* i *Schwytz*.

Otdąd iak Armia *Francuska* została znacznie wzmożoną, i od czasu zaszłych edmian w naszym Dyrektoryacie partya *Francuska* znacznie się w *Helwecyi* pomnaża. Przedsięwzięte są mocne sposoby na zbieranie wojska i pieniędzy.

W obu radach odprawiają się najważniejsze rozwały nad odmianami w składzie rządowym zaszły mającymi, wiele o sob zapewne oedydziej. — W armiach nic ważnego nie zaszło. *Gen*: *Maffena* otrzymał świeże poliki, wzmacnia skrzydła swoje, i zdaie się chcieć rozpocząć działania zaczepne. Cała linia iego idzie od *Brieg* w *Walezyi* przez góry *Witerhorn* i *Bruning*, *Stanz*, *Lucernę*, *Zug*, *Bremgarten*, *Mellingent*, *Baden* aż do uycia rzeki *Aar* do *Renu*.

Dnia 6. Lipca. — Mowia o założeniu okoku przed naszym miastem. — W Posellwie dnia wczorajszego czytany, Dyrektoryat powraca Ciału Prawodawczemu nadzwyczajną władzę, którą przez kilka miesięcy miał sobie nadana.

z *Valencyi* dnia 23. Czerwca.

Wczoraj i zawczoraj widzieliśmy tu przechodzącą około nas flotę *Francuską* do *Kartageny*, gdzie już zapewne stanąć musi.

z *Medyolanu* dnia 4. Lipca.

Armia *Francuska* cofnęła się ku *Genowi*. — Dnia 29. główna iey kwatę była w *Voltaggio*, a przednia straż w *Borchetta*. Zdaie się, iż *G. Moreau* nie ma zamiaru bronić *Genu*. Zapewniają, iż wyłat już swoje bagaże ku *Nicei*.

F. M. Suwarow wydał do *Ludu Genueskiego* Proklamacyę, w której donosi o bliskim swoim do tego Miasta przybyciu. Przyrzeka swoje wsparcie Religij, handlowi, żegludze i uwolnienie kraju od tyrańskiego jarzma *Francuzow*, lecz w przypadku gdyby mieszkańcy myśleli się opierać, zagraża podać miasto na rabunek.

O B W I E S Z C Z E N I A

Ponieważ garbarnie w *Prowincyach Prus Południowych*, *Nowo-Wschodnich* i nowego *Szląka* teraz eksytniące, w tak znacznej znajdują się liczbie, iż wytarcza na wyrobienie skór furowych, a wywoz onych dotąd dozwolony, sprawiłby ulż-czerbek robotnikom około garbarni tychże pracującym; tak więc celem utrzymania tychże fabryk i pomnożenia im zarobku; iako też przez wzgląd, iż pomnażająca się w kraju ludność, i znaczna liczba wojsk, potrzebuja znaczniejszego skoru wyrobionych zapasu, postanowiono zostało przez *Rząd Kraiowy*: iż wywoz wszelkich skór furowych: *Włotowych*, *Ko-żlich*, *Cielecych*, *Owczych* i *Jagnięcych* za granicę zakazany jest we wszystkich pod Panowanie *Pruskie* podpadłych bywających *Polkich Prowincyach*; a nawet skóry takowe nie będą mogły być wywożone z *Jarmarku Frankfurckiego* i *kraiowych portow morskich*; skurki zaś *Zatęcze* i *Krolskie* jeszcze na ten raz mogą być wyprawdane. O takich wyrokach *Rządowych*, donosi się Publiczności dla iey przelrogi i informacyi. — *Dan* w *Warszawie* dnia 17. Czerwca 1799.

Kamera J. K. Mci Prus Południowych Woienno-Ekonomiczna.

Stołownie do obwieszczenia pod dniem 4. Września 1797. wyłżego, podaje się do wiadomości publiczney następujące dokładniejsze urządzenie względem opłaty celney i sposobu oney wybierania, iako też dozwolonego i zakazanego towarow rożnych do kraju wprowadzania. — 1. Trziny *Hilpafskie*, gdy są albo cale nieoprawne; lub oprowne w mofadzi, cyny, w kokus, lub kości, będą podciagnięte tylko pod opłatę 4. Pro Centu. Jeżeli zaś oprowy takowe są z materyi przed-nieyszej, np. złota, srebra, kości słonowej, lub bursztynu, na ow czas opłata od nich, iako od towaru galanteryi, wybierana będzie w kwocie 10. Procent. — 2. Jeżeli zaś zdarzą się towary w *Taryfie* żadney pewney i ueterminowanej *Taxy* nie mające, od których cto wybierane bywa podług szacunku dopiero z *taxy* wyciągnąć się mającego, na ow czas wartość onych podług faktury, którą właściciel w każdym przypadku ma produkować, wyciągnąć być powinna. — 3. Pantofle *safa-uwowe*, *skury*, tudzież *skorki* baranie na białe wyprawne, nie są zakazane, i mogą być wprowadzane za opłatą 10. procent. — 4. Skory *Sarnie* wyprawne, nie mając w *taryfie* żadney pewney *taxy*, pociągnięte będą z tym do opłaty celney w kwocie 10. Procent podług aktualney onych wartości. — 5. Oprócz *rekawiczek Duńskich*, żadne obce *rekawiczki* skurzone nie mogą być wprowadzane do kraju na sprzedaż: nie podciągając jednak pod to prawo *rekawiczek* zagranicznych z futrem lecz takowe za opłatą 4. Procent mogą być wprowadzane. — 6. Dozwala się wprowadzania skor obcych wyprawnych, biało farbowanych, gdyż te należą pierwotkowo do gatunku skor nie zakazanych biało wyprawnych których nawoz do dawnych *Prowincy Pruskich* jeszcze ieli pozwolony. — 7. Wszystkie gatunki wlażek iedwabnych zagranicznych jeszcze dozwolonych, wlażek lub szerekich, takowane będą od dnia dzisiejszego na wagę funt po 16. talerow, od których 10. Procent na opłatę celną ma być wybierany. — *Dan* w *Warszawie* d. 18. Czer: 1799.

Kamera J. K. Mci Prus Południowych Woienno-Ekonomiczna.

W *Krolewskich Amtach Borowych* *Wyszokwskim* i *Orłowski* nad rzekami *Bugiem* i *Narwią* w *Pultuskim* i *Zakroczymskim*, także nad rzeką *Narwią* i *spławną rzeką Wkrą* leżących; wielce znaczna wielość *Sosnowego* drzewa na belki 54 stop długości i do Budowy po 4a stop długości. — *Budulec* czyli szrednięgo na budowę drzewa po 36 do 40 stop długości i rożne gatunki *Browarek* z zachowaną *Krolewsko-Woieno Ekonomiczney Kamery* approbacyą, publicznie najwięcej daigacemu na piach sprzedane bydz ma. — To drzewo będzie na części podzielone, najmniejsza składać się będzie z rociu kop, to ieli:

1. Kopa Belek
1. ditto *Budulec*.
1. ditto *Browarkow* po 1 i 3 *Sażenia*.
2. ditto — 1 i 2 ditto
3. ditto — 1 ditto

Mieysca na *Licytacyę* są w dniach następujących wyznaczone. — Dla *Amtu Borowego Wyszokwskiego* dnia 24. Września we *Wtorek* w zamku *Biskupim* w *Wyszowie* o godzinie 9. zrana. — Dla *Amtu Borowego Orłowskiego* dnia 27. Września w *Piątek* w zamku *Biskupim* w *Broku* nad *Bugiem* zrana o godzinie 9. — Dla *Amtu Borowego Pultuskiego* dnia 30. Września zrana w *Poniedziałek* w domu *Amtu* w *Gorkach* pod *Pultuskim*. — Dla *Amtu Borowego Zakroczymskiego* dnia 7. *Października* w *Poniedziałek* w domu *Amtu Zakroczymskiego*. — Jedna połowa summy za kupione drzewo powinna być zapłacona po nali-pionej approbacyi, przed wyznaczeniem drzewa, druga zaś połowa po wywozce z *mieysca spławu*. — Dokładniejszym zapytaniem, *Ober-Forstmeister* de *Landwist* w *Plocku* zadołocy uczyni. — Drzewo powinno przed 1. *Marca* 1800. Roku wlyżko bydz wywiezione. — W *Plocku* dnia 19. Czerwca 1799.

J. K. Mci Prus Nowo-Wschodnich Woienno-Ekonomiczna Kamera.

W *Jeleni* w roku zelym przytrzymany został *Wół* w *wli Golańkach*, tudzież na *Kolonij Wola* zwaney, przed 5. tygodniami od człowieka podeyrzanego odebrano małego gniadego *Konia* chłopkiego, których właściciele dotąd wysledzonemu bydz nie mogli, przeto wzywają się, aby naydalej do 5. *Lipca* r. b. do niżej podpisanego *Landratha* się zgłosili, końcem odebrania tak *Wolu*, iako i *Konia*, po okazaniu *Prawa własności*, gdyż inaczej tego dnia po południu o godzinie 1. przed pomięszkaniem tegoż *Landratha* na *S. Krzyżkiej* ulicy lub *Nro 1357* publicznie sprzedane zostaną, a pieniądze podług przepisu prawa obrocone zostaną. Co do publiczney podaje się wiadomości. *Dan* w *Warszawie* d. 22. *Lipca* 1799. v. KAHLE.

D O N I E S I E N I E.

Franciszek Daniel Aufschlag Obywatel i *Kupiec* *Miasta Warszawy*, który handel swoy korzenney *en Gros* do tego momentu w domie *Jarzewickim* przy ulicy *Miodowej* czyli inaczej *Kapucynka* zwaney, miał, iż teraz tenże sam handel tak rożnych korzeni, materyjow, iako też wszelkich trunkow, *en Gros* i w częściach do przedania mający, przenioł do tego domu, w którym niegdy *Stanisław Rosalowiez* handel swoy miał, to ieli do domu w *Starym Mieście* *Nro 42*. *Iytuowanego*; rekomenduje się przytym dalżym łaskawym względem *Prześwietyney Publiczności* z tym oświadczeniem, iż za mierną cenę służyć każdemu materyalami handlu swego zapewnia. — w *Warszawie* dnia 18. *Lipca* 1799.